

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 14.12.2022 r.
SWD(2022) 419 final

DOKUMENT ROBOCZY SŁUŻB KOMISJI
STRESZCZENIE SPRAWOZDANIA Z OCENY SKUTKÓW

[...]

Towarzyszący dokumentowi:

Komunikat Komisji
Rozporządzenie Komisji

Wytoczne w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich

oraz

Rozporządzenie Komisji uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

{C(2022) 9120 final} - {C(2022) 9131 final} - {SEC(2022) 442 final} -
{SWD(2022) 418 final}

Streszczenie oceny skutków
Ocena skutków dotycząca przeglądu zasad pomocy państwa dla sektorów rolnictwa i leśnictwa oraz dla obszarów wiejskich
A. Zasadność działań
Na czym polega problem i dlaczego jest to problem na szczeblu UE?
<p>Na potrzeby przeglądu zasad pomocy państwa dla sektorów rolnictwa i leśnictwa oraz dla obszarów wiejskich (objętych sektorowym rozporządzeniem w sprawie wyłączeń grupowych „ABER” i wytycznymi) zidentyfikowano następujące obszary problemowe: (i) istnieje ryzyko, że jeśli nadal będą obowiązywać obecne zasady, cele zreformowanej wspólnej polityki rolnej (WPR) i Zielonego Ładu nie będą mogły zostać w pełni osiągnięte, (ii) obecne zasady nie są odpowiednie w zmieniającym się kontekście, (iii) zarówno organy państw członkowskich, jak i Komisja ponoszą niepotrzebne koszty administracyjne oraz (iv) pomoc indywidualna w formie dotacji nie jest wystarczająco przejrzysta i nie jest zgodna z horyzontalnymi zasadami pomocy państwa. Zasady pomocy państwa dla sektorów rolnictwa i leśnictwa oraz dla obszarów wiejskich mają zastosowanie w całej UE.</p>
Co należy osiągnąć?
<p>Ogólnym celem jest ustanowienie zasad pomocy państwa w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa i obszarów wiejskich, które przyczyniają się do osiągnięcia celów WPR i Zielonego Ładu przy zmniejszonych kosztach administracyjnych i bez nadmiernego zakłócania konkurencji. W związku z tym przegląd zakłada trzy cele szczegółowe: (i) zapewnienie skuteczności zasad pomocy państwa przy jednoczesnym dostosowaniu do przepisów horyzontalnych, pewności prawa i odpowiednich zabezpieczeń w zakresie konkurencji, (ii) spójność z celami WPR i Zielonego Ładu oraz (iii) uproszczenie procedur administracyjnych.</p>
Na czym polega wartość dodana podjęcia działań na poziomie UE (zasada pomocniczości)?
<p>Zasada pomocniczości nie ma zastosowania, ponieważ Komisja ma wyłączne kompetencje w dziedzinie zgodności pomocy państwa.</p>
B. Rozwiązania
Jakie są różne warianty działań służących osiągnięciu celów? Czy wskazano preferowany wariant? Jeżeli nie, dlaczego?
<p>W sprawozdaniu z oceny skutków przedstawiono dwa warianty strategiczne:</p> <p>1) Wariant 1: dostosowanie do przyszłych ram prawnych WPR, dostosowanie do prawodawstwa w zakresie zdrowia zwierząt, obniżenie progów powodujących obowiązek publikacji, dostosowanie do horyzontalnych przepisów dotyczących pomocy państwa oraz ograniczone uproszczenie i rozszerzenie rozporządzenia ABER.</p> <p>Oprócz lepszego dostosowania do nowych ram prawnych WPR wariant ten wprowadziłby do wytycznych uproszczone podejście do środków współfinansowanych w ramach WPR (tzw. klauzula domniemania zgodności). W ramach wariantu 1 zakres rozporządzenia ABER zostałby rozszerzony na wszystkie środki w sektorze leśnictwa, niezależnie od tego, czy są one współfinansowane w ramach WPR, czy też nie, oraz na pomoc na naprawienie szkód spowodowanych przez zwierzęta chronione. Wymogi proceduralne określone w rozporządzeniu ABER zostałyby dostosowane do wymogów rozporządzenia GBER. Próg powodujący obowiązek publikacji informacji o pomocy indywidualnej w formie dotacji zostałby obniżony z obecnego poziomu 500 000 EUR do 100 000 EUR (zgodnie z najnowszymi horyzontalnymi przepisami dotyczącymi pomocy państwa) oraz z obecnego poziomu 60 000 EUR do 10 000 EUR w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych. Zasady pomocy państwa zostałyby dostosowane do obowiązującego prawodawstwa UE</p>

w zakresie zdrowia zwierząt. Wariant 1 wprowadziłby możliwość stosowania opcji kosztów uproszczonych również w wytycznych. Przewiduje on ponadto wyjątek dla małych gmin od warunku przedstawienia scenariusza alternatywnego.

2) Wariant 2: wariant 1 oraz dalsze zmiany na rzecz osiągnięcia celów Zielonego Ładu i pełne rozszerzenie rozporządzenia ABER.

Ponadto w ramach wariantu 2 maksymalne kwoty pomocy na zobowiązania na rzecz środowiska, klimatu i dobrostanu zwierząt zostałyby zastąpione w wytycznych maksymalną intensywnością pomocy na pokrycie dodatkowych kosztów i utraconych dochodów. Wariant ten obejmuje wprowadzenie możliwości stosowania podejść opartych na rezultatach, takich jak programy rolnictwa regeneratywnego; zwiększenie zakresu kosztów kwalifikowalnych w związku ze szkodami poniesionymi przez rolników z powodu dzikich zwierząt; uwzględnienie pomocy na wyrównanie szkód spowodowanych przez inwazyjne gatunki obce; umożliwienie większych zachęt do udzielania pomocy w odniesieniu do leśnych usług ekosystemowych oraz pomoc na odbudowę i utrzymanie siedlisk przyrodniczych roślin i grzybów w sektorze leśnym. Jeżeli chodzi o rozporządzenie ABER, w ramach wariantu 2 jego zakres zostałby rozszerzony na wszystkie środki umożliwiające uproszczenie (w odniesieniu do których Komisja zgromadziła gruntowne doświadczenie), stanowiące blisko 50 % wszystkich środków, które obecnie są objęte obowiązkiem zgłoszenia.

W przypadku obu wariantów strategicznych zbadano również dwa podwarianty:

podwariant 1a i 2a: obniżenie progów powodujących obowiązek publikacji tylko w przypadku działań niewchodzących w zakres produkcji podstawowej produktów rolnych oraz

podwariant 1b i 2b: obniżenie progu strat w przypadku niekorzystnych zjawisk klimatycznych do 20 %.

Preferowanym wariantem jest wariant 2, ponieważ uzyskał on najwyższy wynik we wszystkich kategoriach (skuteczność zasad pomocy państwa, spójność z nową WPR i Zielonym Ładem, uproszczenie administracyjne dla organów państw członkowskich i służb Komisji oraz wpływ na MŚP).

Jakie są opinie poszczególnych zainteresowanych stron? Jak kształtuje się poparcie dla poszczególnych wariantów?

Organy państw członkowskich, które będą najbardziej dotknięte proponowanymi wariantami, wyraziły obawy dotyczące dodatkowych obciążeń administracyjnych, jakich można oczekiwać w związku z proponowanym obniżeniem progów powodujących obowiązek publikacji (uwzględnionym we wszystkich wariantach, ale w mniejszym stopniu w podwariantach 1a i 2a). Jednocześnie z zadowoleniem przyjęły planowane rozszerzenie zakresu rozporządzenia ABER w sektorze rolnym (przewidziane w wariantach 1, 1a i 1b oraz w szerszym zakresie w wariantach 2, 2a i 2b) oraz klauzulę domniemania zgodności, przewidzianą we wszystkich wariantach. Platforma ds. dostosowania się do wymogów przyszłości (która reprezentuje również sieć MŚP) opowiedziała się za lepszym dostosowaniem zasad pomocy państwa do polityki ochrony środowiska (przewidzianym we wszystkich wariantach, ale najbardziej w wariantach 2 i 2a), a jednocześnie zwróciła się o dostosowanie progu strat w przypadku niekorzystnych zjawisk klimatycznych do rozporządzenia w sprawie WPR (przewidując to podwarianty 1b i 2b).

C. Skutki wdrożenia preferowanego wariantu

Jakie korzyści przyniesie wdrożenie preferowanego wariantu?

Preferowany wariant zwiększyłby przejrzystość kontroli pomocy państwa i dostosowałby rozporządzenie ABER i wytyczne do horyzontalnych przepisów dotyczących pomocy państwa. To z kolei zwiększyłoby skuteczność zasad pomocy państwa w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich. Preferowany wariant przyczyniłby się w większym stopniu do osiągnięcia celów nowej WPR i Zielonego Ładu. Znacznie uprościłby

procedury administracyjne, przede wszystkim dla organów państw członkowskich i służb Komisji.
Jakie są koszty wdrożenia preferowanego wariantu?
Preferowany wariant wiąże się z wyższymi kosztami administracyjnymi dla organów państw członkowskich wynikającymi z przestrzegania nowych wymogów w zakresie przejrzystości. Koszty te powinny być jednak w znacznym stopniu zrównoważone przez oczekiwane korzyści wynikające z rozszerzenia rozporządzenia ABER, wprowadzenia w wytycznych klauzuli domniemania zgodności oraz innych działań upraszczających przewidzianych w preferowanym wariantcie.
Jakie byłyby skutki wariantu dla MŚP?
Preferowany wariant miałby pozytywny wpływ na MŚP. Szybsze procedury udzielania pomocy państwa oznaczają szybszy dostęp do pomocy. Dotyczy to szczególnie MŚP, których dostęp do finansowania jest często ograniczony. MŚP odniosą większe korzyści z planowanego rozszerzenia zakresu rozporządzenia ABER niż duże przedsiębiorstwa, ponieważ wiele środków zawartych w rozporządzeniu dotyczy tylko MŚP.
Proporcjonalność?
Proponowane warianty strategiczne są proporcjonalne, ponieważ nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów określonych w niniejszej inicjatywie.
D. Działania następce
Jak będzie przebiegać monitorowanie i ocena skutków?
Nowe rozporządzenie ABER wygasa w 2029 r., co oznacza, że ocena tego rozporządzenia (oraz wytycznych) zostanie przeprowadzona przed końcem 2028 r. Większa przejrzystość w ramach preferowanego wariantu powinna mieć pozytywny wpływ na kontrolę pomocy państwa i powinna poprawić dostępność danych na poziomie poszczególnych beneficjentów. Gromadzenie danych na potrzeby przyszłej oceny powinno być również możliwe na podstawie monitorowania <i>ex post</i> opartego na próbie istniejących programów pomocy, przeprowadzanego co roku przez służby Komisji. Komisja może ponadto wymagać oceny <i>ex post</i> programów pomocy państwa o wysokim ryzyku potencjalnych zakłóceń konkurencji. Innym ważnym narzędziem monitorowania i oceny przez Komisję jest tablica wyników w dziedzinie pomocy państwa, która zawiera informacje na temat ogólnej sytuacji w zakresie pomocy państwa w każdym państwie członkowskim.